

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

Seslendiren:
Elif BAKTIR
MÜDEK Üyesi

MK400 – 10 Nisan 2022

Merhaba.

Bu sunumda sizlere Özdeğerlendirme Raporu hazırlanması konusunda bilgiler vereceğiz.

Sunum İçeriği

- zdeğerlendirme süreci
- zdeğerlendirme raporunun içeriği ve hazırlanması
- Bazı Hatırlatmalar ve Uyarılar

Bu sunum 3 bölümden oluşmaktadır:

- *İlk bölümde zdeğerlendirme sürecinden söz edeceğiz.*
- *İkinci bölümde zdeğerlendirme Raporunun içeriği hakkında bilgiler verip özellikle bazı başlıklarla ilgili bölümleri yazarken dikkat edilmesi gereken konuları vurgulayacağız .*
- *Sunumun son bölümünde ise raporun hazırlanması ile ilgili bazı uyarılarımızdan söz edeceğiz.*

Özdeğerlendirme Süreci ve Özdeğerlendirme Raporu

- **MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri:**
 - Bir programın iyileştirilmesi için kullanılabilecek bir yol haritası, bir ölçüm aracı.
- **Özdeğerlendirme Süreci:**
 - Programın MÜDEK değerlendirme ölçütlerini karşılamada yetersiz alanlarını belirlemek ve
 - Bu alanlarda iyileştirmeler yapmak için Kurum içinde yürütülen süreç
- **Özdeğerlendirme Raporu:**
 - Özdeğerlendirme çalışmaları sırasında kullanılan bir araç,
 - Akreditasyon başvurusu yaparken MÜDEK ölçütlerini karşılama konusunda ayrıntılı bilgi veren bir belge

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

2

MÜDEK değerlendirme ölçütleri, bir mühendislik eğitim programının iyileştirilmesi için kullanılabilecek bir yol haritası ve bir ölçüm aracıdır.

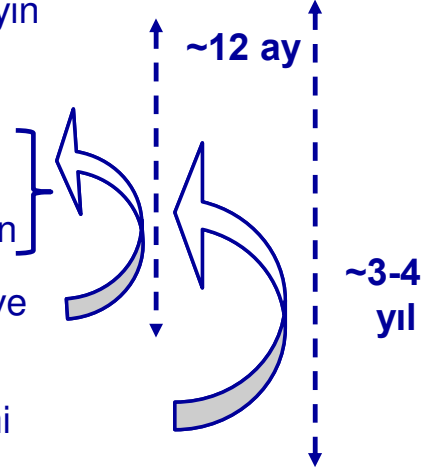
Bir Kurum, yürüttüğü bir programın bu ölçütleri ne derecede sağladığını belirleyip, yetersiz gördüğü alanlarda gerekli iyileştirme çalışmaları yapabilir. Kurumun yetersiz alanları belirleme ve ardından bu alanları iyileştirme çalışmalarına ÖZDEĞERLENDİRME süreci diyebiliriz.

Özdeğerlendirme Raporu, temelde kurum içinde yürütülecek özdeğerlendirme çalışmaları sırasında kullanılacak bir araç olup, aynı zamanda, MÜDEK'e akreditasyon başvurusu yaparken hazırlanması gereken ve programın MÜDEK ölçütlerini ne denli karşıladığını açıklayan bir belgedir.

Özdeğerlendirme raporundan söz etmeden önce biraz ÖZDEĞERLENDİRME SÜRECİNDEN söz etmek istiyoruz.

Özdeğerlendirme Süreci

1. Program eğitim amaçlarını belirleyin
2. Program çıktılarını belirleyin
3. Eğitim planını güncelleyin
4. Altyapıyı ve diğer alanları iyileştirin
5. Program çıktılarına erişimi ölçün ve iyileştirmeler yapın
6. Program eğitim amaçlarına erişimi ölçün ve iyileştirmeler yapın

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanma

3

İzlenmeniz gereken Özdeğerlendirme sürecini şöyle özetleyebiliriz:

- Öncelikle program eğitim amaçlarının belirlenmesi gerekir.
- Ardından program çıktıları, MÜDEK çıktılarının tümünü kapsayacak ve eğitim amaçlarını destekleyecek biçimde belirlenmeli.
- Eğitim planı belirlediğiniz program çıktılarının bütün bileşenlerini destekleyecek biçimde güncellenmeli.
- Programın diğer alanları da MÜDEK ölçütlerinde belirtilen özellikleri sağlayacak biçimde iyileştirilmeli.
- Öğrencilerin program çıktılarına ulaşım seviyesini belirlemek için bir ölçme-değerlendirme sistemi oluşturulmalı. Bu sistem aracılığı ile öğrencilerin program çıktılarına ulaşım seviyelerinin ölçülmeli ve gerekli iyileştirmeler yapılmalı.
- Program çıktılarına ulaşımın ölçümü, bu ölçüm sonuçlarına dayalı olarak eğitim planında ve diğer alanlarda gerekli iyileştirmelerin yapılıp yeniden ölçümü işlemi her yıl tekrarlanmalıdır.
- İlk kez akreditasyon başvurusu yapacak bir program için bu döngü en az bir kez kapatılmış olmalıdır.

Programın eğitim amaçlarına ulaşımın da uygun bir yöntem kullanarak 3-4 yıl aralıklarla ölçülmesi ve bu ölçüm sonuçlarına dayalı olarak programın gerekli alanlarında iyileştirmeler yapılması gerekir.

Özdeğerlendirme Sürecinde Yapılması Gereken Bazı Çalışmalar

Ölçüt 2: Programın Eğitim Amaçları ile ilgili çalışmalar

- o İç ve dış paydaşlar belirlenmeli
- o Eğitim amaçları iç ve dış paydaş görüşü katılımıyla belirlenmeli: Arşivlenmiş kanıt belgeleri
- o Eğitim amaçlarına ulaşımın ölçüm yöntemi belirlenmeli
- o Mezunların iş/çalışma/lisansüstü çalışma bilgileri düzenli olarak toplanmalı
- o Eğitim amaçlarına ulaşım ölçülüp, sonuçlar belgelenmeli: Arşivlenmiş kanıt belgeleri
- o Eğitim amaçları paydaş gereksimleri doğrultusunda dönemsel olarak güncellenmeli: Arşivlenmiş kanıt belgeleri

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

4

Programın Eğitim Amaçları ile ilgili aşağıdaki çalışmaların yapılması gerekir:

- Öncelikle programın iç ve dış paydaşları belirlenmeli,
- Ardından, bu paydaşların katılımıyla programın eğitim amaçları belirlenmeli. Bu eğitim amaçlarının MÜDEK ölçütlerinde tanımlandığı biçimde, mezunları yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadeler olmasına dikkat edilmeli.
- Eğitim amaçlarına ulaşımın ölçümü için kullanılacak yöntem belirlenmeli
- Eğitim amaçlarına ulaşımın ölçümü mezunlar üzerinden yapılması gerektiği için, mezunların mesleki ve lisansüstü çalışma bilgileri düzenli olarak toplanmalı.
- Bütün bunları yaptıktan sonra eğitim amaçlarına ulaşım seviyesi ölçülmeli ve bu ölçümün sonuçları belgelenmeli.
- Eğitim amaçları, 3-4 yıl gibi uygun aralıklarla, paydaş gereksinimleri doğrultusunda gözden geçirilip gerekirse güncellenmeli.

Özdeğerlendirme Sürecinde Yapılması Gereken Bazı Çalışmalar (devam)

Ölçüt 3: Program Çıktıları ile ilgili çalışmalar

- o Program Çıktıları MÜDEK Çıktılarının tümünü kapsayacak biçimde tanımlanmalı.
- o Doğrudan ölçüm yöntemlerine dayalı bir ölçüm yöntemi geliştirilip uygulanmalı.
- o Program çıktılarına ulaşıldığını gösteren kanıtlar toplanmalı.

Program Çıktıları ile ilgili aşağıdaki çalışmaların yapılması gerekir:

- Program Çıktıları MÜDEK Ölçütlerinde verilen MÜDEK Çıktılarının tümünü kapsayacak biçimde tanımlanmalı. Program eğitim amaçlarını destekleme için gerekirse ilave program çıktıları da tanımlanmalı.
- Program çıktılarına ulaşımı ölçmek için uygun bir yöntem oluşturulmalıdır. Bu amaçla kullanacağınız ölçüm yöntemleri mutlaka sınav, ödev, proje gibi öğrenci çalışmalarına dayalı, doğrudan ölçüm yöntemleri olmalıdır.
- Geliştirdiğiniz ölçüm yöntemlerini kullanarak öğrencilerin her bir program çıktı bileşenine ulaşım seviyeleri ölçülmeli ve ölçüm sonuçları belgelenmeli.
- Ayrıca program çıktılarının ulaşıldığını belgeleyen öğrenci çalışması örneklerinden oluşan kanıtlar toplanıp arşivlenmeli.

Özdeğerlendirme Sürecinde Yapılması Gereken Bazı Çalışmalar (devam)

Ölçüt 4-Sürekli İyileştirme kapsamında yapılacak çalışmalar:

- Program çıktılarına (Ölçüt 3) erişim için yaptığınız ölçümlerin sonuçları değerlendirilip sorunlu çıktı/çıktı bileşenleri belirlenmeli.
- Bu ölçüm sonuçlarına dayalı olarak yapılacak iyileştirmeler belirlenmeli ve uygulanmalı.
- Bu ölçme-değerlendirme-iyileştirme döngüsü **en az 1 kez** uygulanmalı ve amaçlanan iyileşmelerin gerçekleştiği kanıtlanmalı.
- Benzer ölçme-değerlendirme-iyileştirme çalışmaları Ölçüt 2 (Program eğitim amaçları) ve diğer alanlarda da yapılmalı.
- Tüm yapılan iyileştirme çalışmaları ve bu amaçla işletilen sistematik süreç belgelenmeli.

MÜDEK

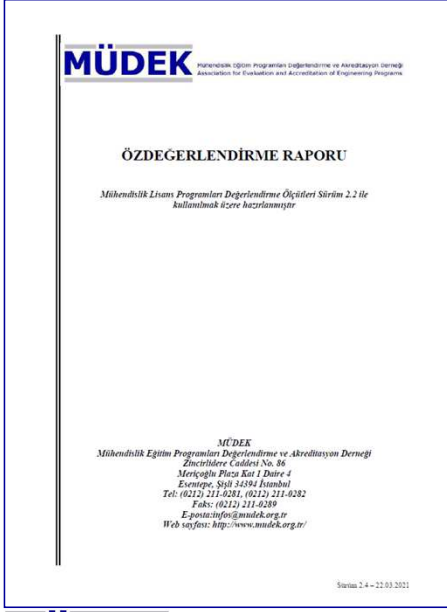
MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

6

Sürekli İyileştirme kapsamında aşağıdaki çalışmaların yapılması gerekir:

- Program çıktılarına erişim için yapılan ölçümlerin sonuçları değerlendirilip sorunlu çıktı bileşenleri belirlenmeli,
- Ölçüm sonucu elde edilen somut verilere dayalı olarak yapılacak iyileştirmeler belirlenmeli ve uygulanmalı,
- Bu ölçme-değerlendirme-iyileştirme döngüsü en az 1 kez uygulanmalı ve amaçlanan iyileşmelerin gerçekleştiği kanıtlanmalı,
- Benzer ölçme-değerlendirme-iyileştirme çalışmaları Program Eğitim Amaçlarına ulaşım konusunda ve altyapı vb. gibi diğer alanlarda da yapılmalı,
- Tüm bu iyileştirme çalışmaları sistematik bir süreç kapsamında yapılmalı.
- İyileştirme çalışmalarının sonuçları ve bu amaçla uygulanan süreç belgelenmeli.

Özdeğerlendirme Raporu

- Lütfen izlemekte olduğunuz sunumunu bir an için durdurun.
- **ÖZDEĞERLENDİRME RAPORU** belgeğini bilgisayarınıza indirin.
- Bu belgeye biraz göz atın.
- *Sunumun bundan sonraki bölümlerinde bu belgenin içeriğinden söz edilecek.*

MÜDEK MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanma

7

Şimdi lütfen izlemekte olduğunuz sunumu bir an için durdurun ve Özdeğerlendirme Raporu belgesini bilgisayarınıza indirin.

Özdeğerlendirme raporu belgesine, özellikle İÇİNDEKİLER ve GENEL BİLGİLER bölümlerine biraz göz attıktan sonra sunumu izlemeye devam edin.

Sunumun bundan sonraki bölümlerinde bu belgenin içeriğinden ve bazı ayrıntılarından söz edeceğiz.

Özdeğerlendirme Raporu İçeriği

A. Programa İlişkin Genel Bilgiler

Programı tanıtmaya yöneliktir; şablonda tanımlanan alt başlıklara uyulmalıdır.

B. Değerlendirme Özeti

Ölçüt bazında alt başlıklar halinde (B1-B10) kurumun MÜDEK ölçütlerini nasıl karşıladığını açıklar; şablona uyulmalıdır.

Ek I. Programa İlişkin Ek Bilgiler

Değerlendirmeyi destekler bilgiler içerir; alt başlıklar tanımlanmıştır; şablona uyulmalıdır ancak kurum ilave bilgiler de girebilir.

Ek II. Kurum Profili

Tüm programlar için ortaktır, dekanlıkça hazırlanır; rapordaki başlıklar tanımlanmıştır, şablona tam uyulmalıdır.

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

8

Özdeğerlendirme Raporu 2 ana bölümden oluşur.

*Birinci Bölümde **programa ilişkin genel bilgiler** verilir.*

*İkinci bölüm ise **Değerlendirme Özeti** diye geçer ve raporun en önemli bölümüdür.*

MÜDEK değerlendirme takımı, programın değerlendirmesini bu bölümde anlatılan ve gerek raporda gerekse sonradan sunulan belgeler üzerinden yapar.

Özdeğerlendirme raporunda 2 adet de EK bilgiler sunulan bölüm vardır. Ek 1 'de programa ilişkin sunulacak her türlü belge yer alır. Ek 2'de ise tüm programlar için ortak olan ve Dekanlık tarafından hazırlanacak Kurum Profili yer alır.

Özdeğerlendirme Raporu:

A. Programa İlişkin Genel Bilgiler

1. İletişim Bilgileri
2. Program Başlıkları
3. Programın Türü
4. Programdaki Eğitim Dili
5. Programın Kısa Tarihçesi ve Değişiklikler
6. Önceki Yetersizliklerin ve Gözlemlerin Giderilmesi Amacıyla Alınan Önlemler

Önceden değerlendirilmiş programlar için geçerlidir.

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

9

Programa ilişkin Genel Bilgiler bölümünde, aşağıdaki 6 başlık yer alır:

- **İletişim Bilgileri** başlığı altında, program değerlendiricisinin ziyaret öncesi iletişim kuracağı sorumlu kişiyi ve onun iletişim bilgilerini verin. Bu kişi Bölüm Başkanı olabileceği gibi onun tayin edeceği bir başka kişi de olabilir.
- **Program Başlıkları** başlığı altında, programda yer alabilecek opsiyonlar dahil olmak üzere, öğrenci not belgelerinde ve diplomalarda yer aldığı biçimde, program çerçevesinde verilen tüm derecelerin adlarını belirtin.
- **Programın Türü** başlığı altında, programın normal öğretim ya da ikinci öğretim biçiminde, türünü belirtin.
- **Programdaki Eğitim Dili** başlığı altında, programı yürütürken kullanılan Türkçe, İngilizce, % 30 İngilizce, vb. eğitim dilini belirtin.
- **Programın Kısa Tarihçesi ve Değişiklikler** başlığı altında, programın kısa bir tarihçesini verin ve programda son zamanlarda yapılan büyük çaplı değişiklikleri açıklayın. Daha önce MÜDEK değerlendirmesinden geçmiş programlar için son değerlendirmeden itibaren yapılan değişikliklere ağırlık verin.
- **Önceki Yetersizliklerin ve Gözlemlerin Giderilmesi Amacıyla Alınan Önlemler** başlığı altında, programın bir önceki MÜDEK değerlendirmesinde belirlenmiş olan yetersizlikleri teker teker belirtin ve bunları gidermek için almış olduğunuz önlemleri açıklayın.

Program MÜDEK tarafından ilk kez değerlendirilecek ise, bu alt bölümde sadece bu durumu belirtmeniz yeterlidir.

Özdeğerlendirme Raporu: B. Değerlendirme Özeti

B. Değerlendirme Özeti

MÜDEK Ölçütlerinin nasıl sağlandığını kanıtlarıyla anlatan, raporun en önemli bölümüdür.

- Ölçüt 1. Öğrenciler
- Ölçüt 2. Program Eğitim Amaçları
- Ölçüt 3. Program Çıktıları
- Ölçüt 4. Sürekli İyileştirme
- Ölçüt 5. Eğitim Planı
- Ölçüt 6. Öğretim Kadrosu
- Ölçüt 7. Altyapı
- Ölçüt 8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar
- Ölçüt 9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri
- Ölçüt 10. Disipline Özgü Ölçütler

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

10

Özdeğerlendirme Raporunun en önemli bölümü «Değerlendirme Özeti» başlıklı B bölümüdür.

Bu bölümde programınızın 10 MÜDEK Ölçütünü ve bunların alt ölçütlerini nasıl karşıladığınızı ayrıntılı olarak açıklamanız beklenmektedir. Bu açıklamaları yaparken daima ilgili MÜDEK ölçütünü göz önüne alınız ve Özdeğerlendirme Raporu şablonundaki açıklamalara tam olarak uyunuz.

Şimdi, bu yansıda görünen 10 başlığın her biri üzerinde kısaca duracağız.

B. Değerlendirme Özeti: Ölçüt 1: Öğrenciler

- 1.1 Öğrenci Kabulleri
- 1.2 Yatay ve Dikey Geçişler, Çift Anadal ve Ders Sayma
- 1.3 Öğrenci Değişimi
- 1.4 Danışmanlık ve İzleme
- 1.5 Başarı Değerlendirmesi
- 1.6 Mezuniyet Koşulları

Raporun "Ölçüt 1-Öğrenciler başlıklı bölümünde, aşağıdaki 6 başlık yer alır:

- 1.1 Öğrenci Kabulleri
- 1.2 Yatay ve Dikey Geçişler, Çift Anadal ve Ders Sayma
- 1.3 Öğrenci Değişimi
- 1.4 Danışmanlık ve İzleme
- 1.5 Başarı Değerlendirmesi
- 1.6 Mezuniyet Koşulları

Bu 6 başlığın her biri için Özdeğerlendirme Raporu şablonunda istenen bilgileri vermeniz gerekiyor.

B. Değerlendirme Özeti: Ölçüt 2: Program Eğitim Amaçları

2.1 Tanımlanan Program Eğitim Amaçları

→ 2.2a Program Eğitim Amaçlarının MÜDEK Tanımına Uyması

2.2b Kurum Özgöreviyle Tutarlılık

→ 2.2c Program Eğitim Amaçlarını Belirleme Yöntemi

2.2d Program Eğitim Amaçlarının Yayınlanması

2.2e Program Eğitim Amaçlarının Güncellenme Yöntemi

→ 2.3 Program Eğitim Amaçlarına Ulaşma

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

12

Raporun "Ölçüt 2-Program Eğitim Amaçları" başlıklı bölümünde MÜDEK Ölçütü 2 altında yer alan her bir alt ölçütün nasıl karşılandığı konusunda bilgiler vermeniz bekleniyor. Bu bilgileri verirken Özdeğerlendirme Raporu şablonundaki açıklamalara tam olarak uymanız gerekir.

Şimdi Ölçüt 2 altında yer alan ve sıkça sorunlarla karşılaşılan bazı başlıklar üzerinde, özellikle 2.2a, 2.2c ve 2.3 üzerinde kısaca duralım.

Ölçüt 2.2(a): Program Eğitim Amaçlarının MÜDEK Tanımına Uyması

- **Program Eğitim Amaçları (tanım):** programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadelerdir.
- Program Eğitim Amaçlarını (PEA) yukarıda verilen MÜDEK tanımına uygun olacak biçimde belirlemeniz gerekir.

Sıkça yapılan bir hata: PEA'ları MÜDEK program çıktılarını içerecek ya da çağrıştıracak biçimde tanımlanması

MÜDEK, Program Eğitim Amaçlarını şu şekilde tanımlamaktadır:

«Program eğitim amaçları programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadelerdir.»

Belirleyeceğiniz program eğitim amaçlarının, bu tanıma uygun olacak biçimde, öğrencilerin mezuniyetten 3-5 yıl gibi bir süre içinde almasını beklediğiniz görevleri ve yapmasını beklediğiniz işleri tanımlayan ifadeler biçiminde olması gerekir.

*Sıkça yapılan bir hata, program eğitim amaçları için belirlenen ifadelerin mezunların alması beklenen görevler ve yapması beklenen işlerden çok mezuniyet aşamasında kazanmaları beklenen program çıktılarını andıran ifadeler kullanılmasıdır. **Lütfen bu hatayı yapmamaya dikkat edin.***

2.2(c) Program Eğitim Amaçlarını Belirleme Yöntemi

- Programın iç ve dış paydaşlarını sıralayın.
- Program eğitim amaçlarının iç ve dış paydaşların gereksinimleri dikkate alınarak, nasıl belirlendiğini kanıtlarıyla açıklayın.
- Bu amaçla kullanılmış olan yöntem, sistematik olmalı ve somut verilere dayanmalıdır.
- Kullanılan anketler, sunumlar ile görüşme ve toplantıların ayrıntılı tutanakları kanıt belgeleri olarak arşivlenmelidir.

Programın iç ve dış paydaşlarını belirlemiş olmanız gerekir. Bu paydaşların kimler olduğunu sıralayın. Özellikle dış paydaşlarınız hakkında kısa bilgiler verin.

Program eğitim amaçlarının, iç ve dış paydaşların gereksinimleri dikkate alınarak, nasıl belirlendiğini kanıtlarıyla açıklayın. Burada aranan kanıtlar genellikle toplantı tutanakları, bazı paydaşlarla bu amaçla yapılmış anketlerin sonuçları ve Bölüm Kurulu kararları gibi belgeler olacaktır.

Eğitim amaçlarını belirlerken kullandığınız süreci adım adım tanımlayın. Bütün paydaşların katılımını nasıl sağladığınızı açıklayın.

İlgili kanıt belgelerini Özdeğerlendirme Raporunun "Ek I-Programa İlişkin Ek Bilgiler" bölümünde verebilirsiniz.

2.3 Proqram Eğitim Amaçlarına Ulaşma

- a) Proqram eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan ölçme ve değerlendirme sürecini açıklayın.

Belirlediğiniz süreci, takvimi, görev ve sorumlulukları adım adım açıklayın. Ölçüm için kullandığınız yöntemleri belirtin.

- b) Bu süreç yardımıyla proqram eğitim amaçlarına hangi düzeyde ulaşıldığını kanıtlarıyla anlatın.

Program eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için oluşturup uyguladığınız ölçme ve değerlendirme sürecini açıklayın.

Belirlediğiniz süreci, takvimi, ve görev ve sorumlulukları adım adım açıklayın. Ölçüm için kullandığınız yöntemleri belirtin.

Kullandığınız bu ölçüm süreci yardımıyla program eğitim amaçlarına hangi düzeyde ulaşıldığını kanıtlarıyla anlatın.

B. Değerlendirme Özetİ: Ölçüt 3: Program Çıktıları

3.1 Tanımlanan Program Çıktıları

3.2 Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci

3.3 Program Çıktılarına Ulaşma

Raporun "Ölçüt 3-Program Çıktıları" başlıklı bölümünde, aşağıda üç başlık yer alıyor.

- 3.1 Tanımlanan Program Çıktıları
- 3.2 Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci
- 3.3 Program Çıktılarına Ulaşma

MÜDEK Ölçütü 3 de aranan konulara ilişkin bilgileri vereceğiniz bu üç başlığın her birine kısaca bakacağız.

Ölçüt 3.1: Tanımlanan Program Çıktıları

- Program çıktılarınızın MÜDEK Ölçütleri Tablo 3.1’de yer alan MÜDEK Çıktılarını tümüyle kapsadığını gösterin.
- Program çıktılarının program eğitim amaçlarına erişilmesini nasıl desteklediğini açıklayın.

Çıktıları belirleme, gözden geçirme ve güncelleme yöntemlerini de açıklamayı unutmayın!

Tanımladığınız program çıktılarının MÜDEK Ölçütleri Tablo 3.1 de yer alan MÜDEK Çıktılarının tüm bileşenlerini kapsadığını açıklayın. Bu amaçla MÜDEK Çıktıları ile sizin tanımladığınız program çıktıları arasındaki ilişkileri gösteren bir tablo kullanın.

Program çıktılarının program eğitim amaçlarına erişilmesini nasıl desteklediğini aralarındaki ilişkileri kullanarak açıklayın.

Program çıktılarını belirleme, gözden geçirme ve güncellenme yöntemlerini de belirtmeyi unutmayın!

Ölçüt 3.2: Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci

- Her bir çıktıyı ölçmek için kullandığınız yöntemleri açıklayın.
- Kullandığınız yöntem o çıktı için uygun mu?”

Sadece anketle ve ders geçme notlarıyla yetinmemelisiniz. Muhakkak öğrenci çalışmalarına (sınav, ödev, rapor, proje) dayanan doğrudan ölçüm yöntemleri kullanmalısınız!

- Çıktıları nasıl bir süreçle ölçüyorsunuz, açıkça belirtin:
 - Prosedür?
 - Takvim?
 - Sorumluluklar?

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

18

Her bir program çıktısını ölçmek için kullandığınız yöntemleri açıklayın.

Bir çıktıya ulaşımı ölçmek için kullandığınız yöntem o çıktı için uygun mu? Açıklayın.

Bu arada önemli bir uyarı yapmak istiyoruz: Sadece anketle ve ders geçme notlarıyla yetinmemelisiniz. Muhakkak sınav, ödev, rapor, proje gibi öğrenci çalışmalarına dayanan doğrudan ölçüm yöntemleri kullanmalısınız!

Çıktıları nasıl bir süreçle ölçtüğünüzü açıkça belirtin:

- *Nasıl bir prosedür izliyorsunuz,*
- *Ölçüm nasıl bir takvime göre yapılıyor?*
- *Süreci işletmeden sorumlu olan kişiler kimler?*

Bütün bunları açıklayın.

Ölçüt 3.3: Program Çıktılarına Ulaşma

- Madde 3.2’de açıkladığınız ölçme ve değerlendirme sürecini kullanarak,
 - her bir öğrenci için,
 - her bir çıktı bileşenine,ne ölçüde ulaştığınızı açıklayın.
- Sonuçları ve kanıtları belgeleyin

Ziyaret öncesinde ve sırasında bu kanıtları sunacaksınız.

Ölçüt 3.2 ile ilgili madde altında açıkladığınız ölçme ve değerlendirme sürecini kullanarak, her bir öğrenci için, her bir çıktı bileşenine, ne ölçüde ulaşıldığını açıklayın.

Ölçüm sonuçlarını ve program çıktılarına ulaşımı gösteren kanıtları belgeleyin.

Belgelediğiniz bu kanıtları ziyaret öncesinde ve sırasında sırasında değerlendirme takımı üyelerine sunmanız gerekecek.

B. Değerlendirme Özeti: Ölçüt 4: Sürekli İyileştirme

4.1. Sürekli iyileştirme için yapılan çalışmaları açıklayın.

- *Sürekli iyileştirme için yöntem ve prosedürler geliştirildi mi?*
- *Ölçme ve değerlendirme çalışmalarının sonuçları sürekli iyileştirmede kullanılıyor mu?*

4.2. Bu çalışmaların gelişmeye açık alanları kapsadığından emin olun.

- *Bu alanlar Ölçüt 2 (Amaçlar) ve Ölçüt 3'ü (Çıktılar) de içermeli.*
- *Sistemik toplanmış somut verilere dayanmalı.*

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

20

Sürekli iyileştirme için yapılan çalışmaları açıklayın. Özellikle şu konularda bilgiler verin:

- *Sürekli iyileştirme için yöntem ve prosedürler geliştirildi mi?*
- *Ölçme ve değerlendirme çalışmalarının sonuçları sürekli iyileştirmede kullanılıyor mu?*

Bu çalışmaların gelişmeye açık olan tüm alanları kapsadığından emin olun:

- *Bu alanlar özellikle Ölçüt 2 (Eğitim Amaçları) ve Ölçüt 3'ü (Çıktılar) içermeli.*
- *Yapılan çalışmalar sistemik toplanmış somut verilere dayanmalı.*

B. Değerlendirme Özetİ: Ölçüt 5: Eğitim Planı

- ➔ 5.1 Eğitim Planı (Müfredat)
- 5.2 Eğitim Planını Uygulama Yöntemi
- 5.3 Eğitim Planı Yönetim Sistemi
- ➔ 5.4 Eğitim Planının Bileşenleri
- ➔ 5.5 Ana Tasarım Deneyimi

Ölçüt 5 kapsamında aşağıdaki beş başlık yer alıyor:

- 5.1 Eğitim Planı (Müfredat)*
- 5.2 Eğitim Planını Uygulama Yöntemi*
- 5.3 Eğitim Planı Yönetim Sistemi*
- 5.4 Eğitim Planının Bileşenleri*
- 5.5 Ana Tasarım Deneyimi*

şimdi bu başlıklardan 5.1, 5.4 ve 5.5 üzerinde kısaca duracağız.

Ölçüt 5.1 Eğitim Planı (Müfredat)

- Eğitim planını Tablo 5.1 ve Tablo 5.2'yi doldurarak açıklayın.
- Eğitim planının
 - program çıktıları ve
 - Program eğitim amaçlarınınasıl desteklediğini tablolar kullanarak açıklayın.
- Her program çıktısını tüm öğrencilere edindirmek için kullanılan yaklaşım ve uygulamaları ayrıntılı olarak açıklayın.
- Eğitim planının Ölçüt 10'da verilen disipline özgü bileşenleri içerdiğini gösterin.
- Eğitim planında yer alan tüm derslerin (bölüm dışı dersler dahil) izlencelerini, Ek I.1'de verin.

Eğitim planını, Özdeğerlendirme Raporunun Ölçüt 5. Eğitim Planı başlıklı bölümünde yer alan Tablo 5.1 ve Tablo 5.2'yi doldurarak açıklayın. Tablo 5.1'den biraz sonra daha ayrıntılı olarak söz edeceğiz.

Eğitim planının program çıktıları ve Program eğitim amaçlarını nasıl desteklediğini açıklayın. Bu açıklamayı yaparken ilişkileri gösteren tablolar kullanmanız önerilir.

Her program çıktısını tüm öğrencilere edindirmek için kullanılan yaklaşım ve uygulamaları ayrıntılı olarak açıklayın.

Eğitim planının Ölçüt 10'da verilen disipline özgü bileşenleri içerdiğini gösterin.

Eğitim planında yer alan, bölüm dışı dersler dahil, tüm derslerin izlencelerini, Ek I.1'de verin.

Ölçüt 5.4: Eğitim Planının Bileşenleri

Eğitim planının

- (a) temel bilim ve matematik,
- (b) temel mühendislik bilimleri ve ilgili disipline uygun mühendislik meslek eğitimi (mesleki konular) ve
- (c) genel eğitim

bileşenleri için aranan kredi koşullarını nasıl sağladığını Tablo 5.1'i doldurarak açıklayın.

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

23

Eğitim planının,

(a) "temel bilim ve matematik",

(b) "temel mühendislik bilimleri ve ilgili disipline uygun mühendislik meslek eğitimi"

(c) "genel eğitim"

bileşenleri için Ölçüt 5.4'de aranan kredi koşullarının nasıl sağladığını bir sonraki yansıda yer alan Tablo 5.1'i kullanarak açıklayın.

Bazı bileşenler seçmeli derslerle karşılanıyorsa, bu bileşenlerin tüm öğrenciler tarafından sağlandığının nasıl garanti edildiğini açıklayın.

Tablo 5.1 Lisans Eğitim Planı

Ders Kodu	Ders Adı(1)	Öğretim Dili (2)	Kategori (Kredi ya da AKTS Kredisi) (3),(4),(5)			
			Matematik ve Temel Bilimler (6)	Mesleki Konular (7) Önemli düzeyde tasarım içerenlere (√) koyunuz	Genel Eğitim (8)	Diğer (9)
1. Yarıyıl						
				()		
PROGRAMDAKİ KATEGORİ TOPLAMLARI (10)						
Mezuniyet için Toplam Kredi/AKTS						
TOPLAMLARIN GENEL TOPLAMDAKİ YÜZDESİ						
Toplamlar bu satırlardan en az birini sağlamalıdır	En düşük kredi/AKTS kredisi		32/60	48/90		
	En düşük yüzde		% 25	% 37,5		

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

24

Bu yansıda görünen “Lisans Eğitim Planı” başlıklı Tablo 5.1, programın eğitim planında yer alan “matematik ve temel bilimler”, “temel mühendislik bilimleri ve ilgili disipline uygun mühendislik meslek eğitimi” ve “genel eğitim” bileşenlerinin MÜDEK Ölçütü 5.4 de aranan kredi koşullarını nasıl sağladığını göstermek için kullanılacaktır.

Tablo 5.1 ile ilgili bir açıklama

Soru: Bir meslek dersinin kredilerinin bir bölümünü Tablo 5.1’de «Matematik ve Temel Bilimler» (MTB) kategorisinde göstermek mümkün mü?

Yanıt: Evet mümkün ama bir koşulla:

- Öğrenciler öz konusu MTB konularını ilk kez o meslek derhi içinde öörüyor olmaları gerekir.
- Eğer bir matematik ya da temel bilim kavramı daha önce bir başka derhte işlenmiş ve öz konusu meslek derhinde o kavram uygulanıyorsa, o dersin kredisinin bir bölümünü Tablo 5.1’de MTB kategorisinde gösteremezsiniz.

Şimdi bir soru soralım: Bir meslek dersinin kredilerinin bir bölümünü Tablo 5.1 de Matematik ve Temel Bilimler kategorisinde göstermek mümkün mü?

Bu soruyu yanıtlamadan önce Tablo 5.1’in ilişkili olduğu Ölçüt 5.4 ile ilgili bir açıklama yapmak yerinde olur:

Hatırlarsanız, Ölçüt 5.4, değişik öğretim yöntemlerini kapsayabilmek için olabildiğince geniş bir biçimde tanımlanmış, bu nedenle “ders” kavramına yer verilmeyip, yerine “eğitim planı bileşeni ” kavramından söz edilmiştir.

Bu gözle bakıldığında, programın eğitim planında yer alan bir dersin bir bölümü örneğin Ölçüt 5.4(a) da aranan “matematik ve temel bilimler” bileşeni ile ilgili olup, geri kalan bölümü Ölçüt 5.4(b)’de aranan “temel mühendislik bilimleri” ya da “ilgili disipline uygun mühendislik meslek eğitimi” bileşeni ile ilgili olabilir.

Ancak burada şu koşula dikkat edilmesi gerekir:

Bir meslek dersinde yer alan matematik ya da temel bilim konuları daha önce bir başka derste işlenmiş ve söz konusu meslek dersinde o kavram uygulanıyorsa, o dersin kredisinin herhangi bir bölümünü Ölçüt 5.4(a) kapsamında değerlendiremez ve Tablo 5.1’de MTB kategorisinde gösterilemez.

Ölçüt 5.5: Ana Tasarım Deneyimi

Öğrencilerin,

- o önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullandığı,
- o mühendislik standartlarını, gerçekçi koşulları/kısıtları içeren

ana tasarım deneyimini nasıl kazandığını **kanıtlarıyla** açıklayın.

Ana tasarım deneyimi olarak kabul edilmeyecek çalışmalar:

- Tümüyle literatür araştırması ve/veya sadece analiz içeren çalışmalar
- Bir derste yapılan kısmi tasarım uygulamaları
- Mühendislik standartları ve gerçekçi koşulları/kısıtları yeterince içermeyen tasarım çalışmaları

Öğrencilerin, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullandığı, mühendislik standartlarını, gerçekçi koşulları ve kısıtları içeren bir ana tasarım deneyimini nasıl kazandığını kanıtlarıyla açıklayın.

Unutmayın, tümüyle literatür araştırması, sadece analiz içeren çalışmalar, bir derste yapılan kısmi tasarım uygulamaları ya da mühendislik standartlarını, gerçekçi koşulları ve kısıtları yeterince içermeyen tasarım çalışmaları ana tasarım deneyimi olarak kabul edilmez.

Ana tasarım deneyimi bazı seçmeli derslerle karşılanıyorsa, bu deneyimin tüm öğrenciler tarafından kazanıldığının nasıl garanti edildiğini açıklayın.

B. Değerlendirme Özeti: Ölçüt 6: Öğretim Kadrosu

6.1 Öğretim Kadrosunun Sayıca Yeterliliği

6.2 Öğretim Kadrosunun Nitelikleri

6.3 Atama ve Yükseltme

Öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinin özet özgeçmişlerini Ek I.2'de veriniz

Ölçüt 6 kapsamında aşağıdaki üç başlık yer alıyor:

Öğretim Kadrosunun Sayıca Yeterliliği başlığı altında,

- Programı yürüten bölümde yer alan tam zamanlı ve yarı zamanlı öğretim elemanlarının sayılarını ilgili tabloları doldurarak verin.
- Öğretim kadrosunun Ölçüt 6.1.a'da belirtilen etkinlikleri yürütecek biçimde, sayıca yeterliliğini açıklayın.
- Ayrıca öğretim kadrosunun programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde, sayıca yeterliliğini açıklayın.

Öğretim Kadrosunun Nitelikleri başlığı altında,

- Öğretim kadrosunun sahip olduğu niteliklerin yeterliğini açıklamanız ve ders vermekle yükümlü olan öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinin özet özgeçmişlerini belirtilen formata uygun olarak Ek I.2'de vermeniz gerekiyor.

Atama ve Yükseltme başlığı altında,

- Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterlerini Ölçüt 6.3'te belirtilen hususları da göz önüne alarak, açıklamanız gerekiyor.

B. Değerlendirme Özeti: Ölçüt 7: Altyapı

7.1 Eğitim için Kullanılan Alanlar ve Teçhizat

7.2 Diğer Alanlar ve Altyapı

7.3 Modern Mühendislik Araçları, Bilgisayar ve Enformatik Altyapısı

7.4 Kütüphane

7.5 Özel Önlemler

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

28

Ölçüt-7 kapsamında, aşağıdaki 5 başlık altında açıklamalar yapmanız gerekiyor:

Eğitim için Kullanılan Alanlar ve Teçhizat başlığı altında,

- Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizatın yeterliliği konusunda açıklamalar yapın.
- Lisans laboratuvarlarında kullanılan başlıca teçhizatı Ek I.3'te listeleyin ve bu teçhizatın lisans eğitiminde nasıl kullanıldığını konusunda açıklamalar yapın.

Diğer Alanlar ve Altyapı başlığı altında,

- Öğrencilerin ders dışı etkinlik yapmalarına olanak veren alan ve altyapılar hakkında bilgiler verin ve,
- öğretim üyeleri, diğer öğretim elemanları, idari personel ve destek personeline sağlanan ofis olanaklarını anlatın.

Modern Mühendislik Araçları, Bilgisayar ve Enformatik Altyapısı başlığı altında,

- Öğrencilere modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenmeleri için sağlanan olanakları ve,
- öğrencilerin ve öğretim elemanlarının kullanımına sunulan bilgisayar ve enformatik altyapılarını anlatın.

Kütüphane başlığı altında,

- Öğrencilere sunulan kütüphane olanaklarını anlatın.

Özel Önlemler başlığı altında,

- Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında alınmış olan güvenlik önlemlerini ve engelliler için yapılmış olan altyapı düzenlemelerini anlatın.

B. Değerlendirme Özeti:

Ölçüt 8: Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar

8.1 Kurumsal Değer ve Bütçe Süreci

8.2 Bütçenin Öğretim Kadrosu Açısından Yeterliliği

8.3 Altyapı ve Teçhizat Desteği

8.4 Teknik, İdari ve Hizmet Kadrosu Desteği

Ölçüt-8 kapsamında, aşağıdaki 4 başlık altında açıklamalar yapmanız gerekiyor:

Kurumsal Destek ve Bütçe Süreci başlığı altında,

- Üniversitenin idari desteği ve yapıcı liderliği,
- programın bütçesinin oluşturulma süreci ve
- programa sağlanan parasal desteğin kaynakları

Konularında bilgiler vermeniz bekleniyor.

Bütçenin Öğretim Kadrosu Açısından Yeterliliği başlığı altında,

- Nitelikli bir öğretim kadrosunu çekme ve tutma açısından bütçenin yeterliliği ve,
- öğretim kadrosunun mesleki gelişimini sürdürmesi için sağlanan parasal desteğin yeterliliği konusunda bilgiler vermeniz bekleniyor.

Altyapı ve Teçhizat Desteği başlığı altında,

- altyapı ve teçhizatı temin etmek, bakımını yapmak ve işletmek için sağlanan parasal desteğin yeterliliği konularında bilgiler vermeniz bekleniyor.

Son madde olarak, **Teknik, İdari ve Hizmet Kadrosu Desteği** başlığı altında,

- programa destek veren teknik ve idari personelin sayısal ve nitelik bakımında yeterliliği konularında açıklamalar yapmanız bekleniyor.

B. Değerlendirme Özeti: Ölçüt 9 ve Ölçüt 10

Ölçüt 9: Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri

Ölçüt 10: Disipline Özgü Ölçütler

Ölçüt 9-Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri başlığı altında,

- *Rektörlük, Fakülte, Bölüm ve varsa diğer alt birimler düzeyindeki tüm karar alma süreçlerini anlatın ve bunları program çıktılarının gerçekleştirilmesi ve eğitim amaçlarına ulaşılması açılarından irdeleyin.*

Ölçüt 10-Disipline Özgü Ölçütler altında ise,

- *Programın eğitim planı, ders içerikleri ve ölçme-değerlendirme yöntemleri aracılığıyla programa özgü ölçütlerin nasıl sağlandığını ayrıntılı biçimde anlatın. Programa özgü ölçütlerin sağlandığına ilişkin kanıtları raporun EK-1 bölümünde sunabilirsiniz.*

Bazı Hatırlatmalar ve Uyarılar

- İkinci öğretim programları adları birinci öğretim ile aynı olsa bile ayrı programlardır, raporları da ayrı olmalıdır. Benzer şekilde, Türkçe ve diğer bir dilde öğretim yapılan aynı adlı programlar da ayrı programlardır.
- Kanıtlar (tablolar, şekiller, formlar, vb.) raporun Değerlendirme Özeti bölümünde sunulmalı ya da burada ana hatlarıyla özetlenerek ayrıntıları Ek l'de verilmelidir.
- Raporunda sunulmayan ama kurum ziyaretinden önce ya da ziyaret sırasında incelenebilecek belgeler de tanımlanmalıdır.
- Rapor, ÖDR şablonunda yer alan açıklamalar dikkate alınarak, okunması ve anlaşılması kolay bir dille hazırlanmalıdır. Verilen tüm bilgiler **belgelere** ve **kanıtlara** dayandırılmalıdır.
- Raporu hazırlamaya başlamadan önce lütfen MÜDEK Web sitesinde yer alan «Özdeğerlendirme Raporu Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Konular» başlıklı belgeyi inceleyin.

MÜDEK

MK400-Özdeğerlendirme Raporu Hazırlanması

31

Bazı hatırlatmalar ve uyarılar yapmak istiyoruz:

- *İkinci öğretim programları adları birinci öğretim ile aynı olsa bile ayrı programlardır, Özdeğerlendirme raporları da ayrı olmalıdır. Benzer şekilde, Türkçe ve diğer bir dilde öğretim yapılan aynı adlı programlar da ayrı programlardır.*
- *Her türlü kanıt niteliğindeki bilgi ve belgeler raporun Değerlendirme Özeti bölümünde, ilgili ölçütün altında sunulmalı ya da burada ana hatlarıyla özetlenerek ayrıntıları Ek l'de verilmelidir.*
- *Raporunda sunulmayan ama kurum ziyaretinden önce ya da ziyaret sırasında incelenebilecek belgeler de tanımlanmalıdır.*
- *Rapor, Özdeğerlendirme Raporu şablonunda yer alan açıklamalar dikkate alınarak, okunması ve anlaşılması kolay bir dille hazırlanmalıdır. Verilen tüm bilgiler belgelere ve kanıtlara dayandırılmalıdır.*
- *Raporu hazırlamaya başlamadan önce MÜDEK Web sitesinde yer alan «Özdeğerlendirme Raporu Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Konular» başlıklı belgeyi muhakkak inceleyin.*

Bazı Hatırlatmalar ve Uyarılar (devam) Ara Rapor Hazırlarken Dikkat Edilecek Konular

- Ara rapor,
 - Ara Değerlendirmesi yapılacak programlar için hazırlanır.
 - Bir önceki değerlendirmede belirlenen **zayıflık** bildirimlerine odaklı olarak hazırlanır.
 - ÖDR şablonunun «A. Programa İlişkin Genel Bilgiler» bölümünden oluşur.
 - Önceki zayıflıkları gidermek için yapılanlar «A.6 Önceki Yetersizliklerin ve Gözlemlerin Giderilmesi Amacıyla Alınan Önlemler» başlıklı bölümde açıklanır.
 - Gerekirse Ek-II Kurum Profili de güncellenir.
- Ara raporu hazırlamadan önce lütfen MÜDEK Web sitesinde yer alan «Ara Rapor Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Konular» başlıklı belgeyi inceleyin.

Ara Değerlendirmesi yapılacak programlar için Ara Rapor hazırlanması gerekir.

- *Ara rapor, bir önceki değerlendirmede belirlenen zayıflık bildirimlerine odaklı olarak hazırlanır.*
- *Ara rapor, Özdeğerlendirme Raporu şablonunun «A. Programa İlişkin Genel Bilgiler» bölümünden oluşur.*
- *Önceki zayıflıkları gidermek için yapılanlar «A.6 Önceki Yetersizliklerin ve Gözlemlerin Giderilmesi Amacıyla Alınan Önlemler» başlıklı bölümde açıklanır.*
- *Gerekirse bir önceki değerlendirmede sunulmuş olan Ek-II Kurum Profili de güncellenmelidir.*

*Ara raporu hazırlamadan önce lütfen MÜDEK Web sitesinde yer alan «**Ara Rapor Hazırlarken Dikkat Edilmesi Gereken Konular**» başlıklı belgeyi inceleyin.*

Teşekkürler

MÜDEK Zincirlidere Caddesi No. 86
Meriçoğlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esetepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: infos@mudek.org.tr
<http://www.mudek.org.tr/>

*Özdeğerlendirme Raporu hazırlanması ile ilgili sunumu izlediğiniz için teşekkür ederiz.
Bir başka sunumda görüşmek dileği ile iyi günler diliyoruz.*